

แนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิชญ์โลก เขต 1

สุนีย์ จำปาเงิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สุวพัชร ช่างพินิจ¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รับต้นฉบับ: 17 กรกฎาคม 2558 รับตีพิมพ์: 21 สิงหาคม 2558

บทความวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิชญ์โลก เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 151 คน จาก 18 โรงเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง กลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จำนวนทั้งหมด 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมีปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษทั้ง 5 ท่าน ได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงว่า 1) หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถใช้เทคนิคการประเมินตามสภาพจริง 2) ควรตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนารูปแบบการออกข้อสอบให้เหมาะสมการออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 3) โรงเรียนต้องสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีโดย 4) ครูต้องวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในการจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ควรใช้วิธีแก้ปัญหาที่หลากหลายโดยให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานี้และควรแก้ปัญหเป็นรายบุคคล

คำสำคัญ: การประเมินผลตามสภาพจริง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

¹ การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึงสุวพัชร ช่างพินิจ คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม E-mail: changpinit@psru.ac.th
DOI: 10.14456/edupsu.2015.13

Guidelines for Solving Problems on Authentic Assessment of Children with Special Needs in Leading Mainstreaming Schools under Phitsanulok Education Service Area 1

Sunee Champa-ngoen

Pibulsongkram Rajabhat University

Suwapatchara Changpinit¹

Pibulsongkram Rajabhat University

Received: 17 July 2015 Accepted: 21 August 2015

Research Article

The purposes of this study were 1) to explore the problems on authentic assessment of children with special needs in leading mainstreaming schools and 2) to purpose guidelines for solving problems on authentic assessment of children with special needs in leading mainstreaming schools under Phitsanulok Education Service Area 1. To explore the problems on authentic assessment, 151 teachers from leading mainstreaming schools were the sample of this study. A 5 scale Likert-type questionnaire was employed. Data were analyzed using Means and Standard Deviations. Then to seek guidelines for solving problems on authentic assessment of children with special needs, 5 experienced special educators including a director and a vice director of Special Education Center, an academic, a school supervisor and a teacher were interviewed. Content analysis was employed. The findings of this study were;

Over all, problems on authentic assessment of children with special needs in leading mainstreaming schools were found at a moderate level. Purposed guidelines for solving problems on authentic assessment of children with special needs in leading mainstreaming schools included; 1) providing workshop on authentic assessment techniques for teachers, 2) set up a committee to develop measurement tools to use with students with special needs 3) providing specialist on assistive technology to help teachers 4) analyze students' real problems and employ various strategies to help them learn more successful in school.

Keywords: authentic assessment, children with special needs, leading mainstreaming school

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Suwapatchara Changpinit, Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University E-mail: changpinit@psru.ac.th

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งเน้นการประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการประเมินผลการศึกษา จากการประเมินผลการศึกษาแบบดั้งเดิม (Tradition Assessment) โดยใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียวมาเป็นจัดการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในปี พ.ศ.2543 ได้มีนโยบายและเจตนารมณ์ที่จะขยายโอกาส และบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ทั่วถึงและมีคุณภาพเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ได้มีนโยบายว่า “เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนต้องได้เรียน โดยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม” (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) การประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีการกำหนดให้ใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง

จากสภาพความเป็นมาและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ถึงแม้จะมีครูการศึกษาพิเศษที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับงานการศึกษาพิเศษมาตามมากก็ตาม โดยเฉพาะงานด้านการประเมินผลซึ่งเป็นปัญหาแก่ครูผู้สอนมาโดยตลอด แต่เนื่องจากการประเมินผลตามสภาพจริงมีรายละเอียดของการปฏิบัติค่อนข้างมาก จึงทำให้ครูไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริงกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยยึดแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของประธาน กันตัง (2551) ซึ่งมีอยู่ 4 ด้าน คือ 1) การปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผล การเรียน 2) ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตามสภาพจริง 3) ด้านการสร้างและการใช้เครื่องมือในการประเมินตามสภาพจริง 4) ด้านการสนับสนุนจากทางโรงเรียน ทั้งนี้ผลการวิจัยจะสะท้อนสภาพความเป็นจริงของการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

จุดมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

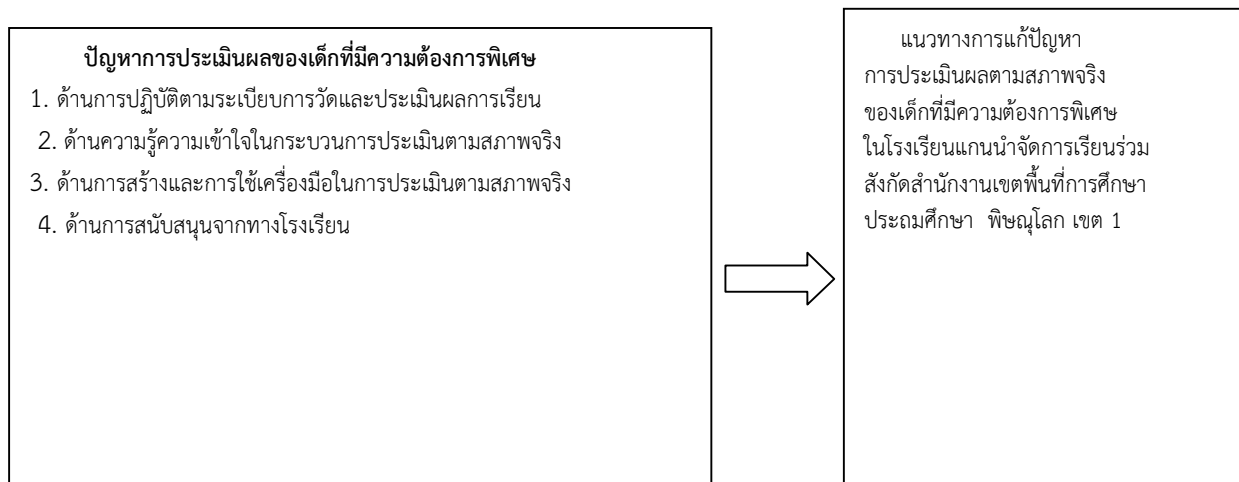
การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงจากเอกสารและนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประยุกต์ใช้ประเด็นปัญหาของประธาน กันตัง (2551) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิชญโลก เขต 1

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้เป็นครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิชญโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งหมด 238 คน จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทั้งหมด 18 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ จำนวน 151 คน ได้มา โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นเกณฑ์ในการจำแนก และจำนวนเลือกมาร้อยละ 50 ได้ 9 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นจำนวน 35 ข้อ เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อคำถาม ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา(Content Validity) โดยพิจารณาหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์ ตามประเด็น 4 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตามสภาพจริงมีการสร้างและการใช้เครื่องมือในการประเมินตามสภาพจริง และได้รับการสนับสนุนจากทางโรงเรียน การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน นำแบบสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไป จากนั้นนำข้อคำถามจำนวน 35 ข้อไปจัดทำแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้กับครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาร์ค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 นำแบบสอบถาม

มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 เกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กพิเศษตามประเด็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน 2) ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตามสภาพจริง 3) ด้านการสร้างและการใช้เครื่องมือในการประเมินตามสภาพจริง และ 4) ด้านการสนับสนุนจากทางโรงเรียน หลังจากนั้นจึงกำหนดกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยเลือกเฉพาะประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงสุดในแต่ละด้านมาสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมประเด็นทั้ง 4 ด้านก่อนที่จะนำไปใช้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาในประเด็นต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะตามลักษณะของปัญหาที่พบทั้ง 4 ด้าน

ผลการวิจัย

จากการสอบถามครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งหมด 151 คน จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทั้งหมด 9 โรงเรียน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดังปรากฏในตาราง 1

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ของครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ด้าน	ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านการปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน	3.19	1.21	ปานกลาง
	1.1 การจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้	3.37	1.26	ปานกลาง
	1.2 การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	3.26	1.18	ปานกลาง
	1.3 การจัดทำเอกสารประเมินผลให้เป็นปัจจุบัน	3.23	1.32	ปานกลาง
2	ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตามสภาพจริง	3.30	1.21	ปานกลาง
	2.1 การใช้เทคนิคในการประเมินตามสภาพจริง	3.42	1.15	ปานกลาง
	2.2 การวิเคราะห์เนื้อหา/จุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสร้างเครื่องมือที่จะประเมินผล	3.40	1.21	ปานกลาง
	2.3 การวางแผนการประเมินตามสภาพจริงสภาพจริง	3.36	1.21	ปานกลาง
3	ด้านการสร้างและการใช้เครื่องมือในการประเมินตามสภาพจริง	3.29	1.10	ปานกลาง
	3.1 การออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้	3.36	1.16	ปานกลาง
	3.2 การสร้างเครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินผลตามสภาพจริง	3.34	1.11	ปานกลาง
	3.3 การนำเทคโนโลยีและเทคนิคการวัดและประเมินผลใหม่ๆมาใช้	3.32	1.10	ปานกลาง
4	ด้านการสนับสนุนจากทางโรงเรียน	3.26	1.10	ปานกลาง
	4.1 การหาบุคลากรผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในด้านการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลตามสภาพจริง	3.30	1.12	ปานกลาง
	4.2 ความพอเพียงอุปกรณ์ในการจัดทำเอกสารการประเมินตามสภาพจริง เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องถ่ายเอกสาร	3.29	1.10	ปานกลาง
	4.3 ความทั่วถึงของเอกสารทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งมายังครูผู้สอน	3.28	1.11	ปานกลาง
รวม		3.22	1.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ในภาพรวมปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตามสภาพจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการใช้เทคนิคในการประเมินตามสภาพจริง

ด้านการสร้างและการใช้เครื่องมือในการประเมินตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้

ด้านการสนับสนุนจากทางโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการหาบุคลากรผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในด้านการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลตามสภาพจริง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษจำนวน 5 ท่านคือ นักวิชาการทางการศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดังนี้

ตาราง 2 สรุปปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

ปัญหาการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง	แนวทางการแก้ปัญหา
1.การจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้	1. ครูควรวิเคราะห์ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคลและใช้วิธีการสอนซ่อมเสริมที่หลากหลายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้
2.การใช้เทคนิคในการประเมินตามสภาพจริง	2. ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเทคนิคการประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อให้ครูสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
3.การออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้	3.ครูควรวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดเนื้อหา และตั้งจุดประสงค์ให้ชัดเจน กำหนดสัดส่วนเนื้อหาให้เหมาะสม
4.การหาบุคลากรผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลตามสภาพจริง	4.ควรประสานขอความร่วมมือกับวิทยากรท้องถิ่นและผู้เชี่ยวชาญในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือค้นหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องทางเว็บไซต์

จากตาราง 2 พบว่าแนวทางการแก้ปัญหาการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ สามารถสรุปได้ 2 ลักษณะคือ

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนโดยตรงที่ครูสามารถพึ่งตนเองในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้คือ

1. ครูควรวิเคราะห์ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคลและใช้วิธีการสอนซ่อมเสริมที่หลากหลายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ครูควรวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดเนื้อหา และตั้งจุดประสงค์ให้ชัดเจน กำหนดสัดส่วนเนื้อหาให้เหมาะสม

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งพาบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ประกอบด้วย

1. ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเทคนิคการประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อให้ครูสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2. ควรประสานขอความร่วมมือกับวิทยากรท้องถิ่นและผู้เชี่ยวชาญในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือค้นหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องทางเว็บไซต์

อภิปรายผล

ผลการวิจัยแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผล ดังนี้

ตามที่ในภาพรวมพบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า ครูในโรงเรียนเรียนร่วมส่วนใหญ่ยังขาดการศึกษาอบรมเฉพาะด้านเกี่ยวกับวัดและประเมินผลตามสภาพจริงจึงทำให้ระบุว่าตนเองมีปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาญ ชมชื่น (2547) พบว่าการวัดและประเมินผลตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา และตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มีปัญหาในการดำเนินการมาก เพราะเป็นเรื่องใหม่ บุคลากรยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจและยังสับสน ในกระบวนการดำเนินการวัดผล เช่นเดียวกับ ทศนีย์ สิงหวงศ์ (2547) ซึ่งพบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงค่อนข้างน้อยและไม่มีการปฏิบัติเป็นรูปธรรม อีกทั้งผลการศึกษาค้นคว้าบุคลากรเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของ นิมิตร ฤทธิ์ไธสง (2547) ปรากฏผลว่ากิจกรรมการฝึกอบรมแบบเข้มและอีกหลายๆกิจกรรม ทำให้ผู้ร่วมศึกษามีความรู้ความเข้าใจมีทักษะและความสามารถในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับผู้วิจัยหลายท่าน (ลลิตา วงษ์จันดี, 2547; เอียรชัย เฉยียงวาศ, 2547) แสดงว่ากระบวนการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้นยังไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควร

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลดังนี้

1.1 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีปัญหาสูงสุดคือการจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่าครูสอนซ่อมเสริมเนื้อหาไม่ตรงตามจุดประสงค์อาจเป็นเพราะว่าครูขาดทักษะในการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนไม่สามารถออกแบบการสอนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่เข้าใจหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลดีพอ ดังผลการวิจัยแสดงว่าโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในปัจจุบันยังมีปัญหาด้านการปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน สอดคล้องกับ บุญเหล็ก เจริญลอย (2548) ที่กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน ยังไม่ครอบคลุมทุกด้านเนื่องจากครูไม่เข้าใจหลักการกระบวนการหรือขั้นตอนตลอดจนไม่ชัดเจนในเกณฑ์การประเมินตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน

1.2 ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตามสภาพจริง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีปัญหาสูงสุดคือการใช้เทคนิคในการประเมินตามสภาพจริง ผู้วิจัยเห็นว่า ครูขาดยังเทคนิคและวิธีการในการประเมินผลซึ่งมีความหลากหลายและเป็นเรื่องของความชำนาญในการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเด็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยแสดงว่าโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในปัจจุบันยังมีปัญหาการใช้เทคนิคในการประเมินตามสภาพจริงสอดคล้องกับ ศิริชัย กาญจนวาสี (2544) ที่ได้รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูผู้สอน โดยถือว่าการประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์และมาตรฐานของสถานศึกษาตรงกับ เกษฏาภรณ์ แก่นนาคำ (2545) พบว่า บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เนื้อหาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเด็กในการจัดการเรียนร่วม ครูผู้สอนยังขาดเทคนิคเฉพาะสำหรับการประเมินผล เช่นเด็กมีปัญหาเฉพาะเรื่องการอ่านก็ควรปรับวิธีการวัดผลเป็นการทำกิจกรรมอื่นแทน โดยที่ครูต้องมีเทคนิคเฉพาะมาใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

1.3 ด้านการสร้างและการใช้เครื่องมือในการประเมินตามสภาพจริง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีปัญหาสูงสุดคือการออกข้อสอบไม่ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่าการออกแบบข้อสอบมีหลากหลายวิธีที่ครูต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการวัดความสามารถของผู้เรียน และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ แสดงให้เห็นว่าครูยังขาดความเข้าใจในหลักเกณฑ์ กระบวนการออกข้อสอบที่ได้มาตรฐาน ซึ่งตรงกับ บุญเหลือ เจริญลอย (2548) ที่กล่าวไว้ว่าการที่บุคลากรไม่มีการนำกระบวนการวัดและประเมินตามสภาพจริงมาใช้ เนื่องจากครูไม่เข้าใจหลักการ กระบวนการ ขั้นตอนรวมทั้งการออกข้อสอบไม่ตรงจุดประสงค์ที่จะวัดและไม่ครอบคลุมเนื้อหาสาระ ตลอดจนไม่ชัดเจนในเกณฑ์ประเมินตามสภาพจริง

1.4 ด้านการสนับสนุนจากทางโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ารายการที่มีปัญหาสูงสุดคือ การหาบุคลากรผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในด้านการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลตามสภาพจริง ผู้วิจัยเห็นว่าโรงเรียนขาดงบประมาณที่จะจัดจ้างบุคลากรโดยเฉพาะด้านการใช้เทคโนโลยีแล้วในการประเมินผลสอดคล้องกับ ประนอม นามนิตย์ (2547) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง อาจมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้างในเรื่องการฝึกอบรม เนื่องจากโรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนที่จะเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีการศึกษา เอกสารไม่เพียงพอ ภาระงานมาก ไม่มีเวลาศึกษาทันตามกำหนด ส่วนการนิเทศแบบมีส่วนร่วมจะมีปัญหาเรื่องของเวลา จากผลการวิจัยแสดงว่าโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในปัจจุบันยังมีปัญหาด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการประเมินผลตามสภาพจริง

2. แนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ สรุปแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในประเด็น 4 ด้านและสามารถแนะนำแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาการจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความเห็นว่า การจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ นั้น ประการแรก ควรเน้นเป็นรายบุคคลเพราะเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมาก ความสามารถในการเรียนรู้หรือการรับรู้ก็มีระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งระบุอยู่ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลและจุดประสงค์จัดการเรียนรู้สามารถปรับได้แต่ละภาคเรียน จึงจะทำให้การสอนซ่อมเสริมแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษบรรลุตามจุดประสงค์ สอดคล้องกับ ศิริชัย กาญจนวาสี (2544) ที่ได้รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูผู้สอน โดยถือว่าการประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ต้องเน้นการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล

2.2 ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตามสภาพจริง จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องปัญหาการใช้เทคนิคในการประเมินตามสภาพจริงมีความเห็นว่า ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนัก จัดอบรมสัมมนา จัดทำข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตามสภาพจริง เพราะว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ สอนง ชาระมาตย์ (2549) พบว่าครูไม่สามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเนื่องจากครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง จึงใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศงานที่ปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้ได้มากขึ้น ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้น

2.3 ด้านการสร้างและการใช้เครื่องมือในการประเมินตามสภาพจริง จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัญหาการออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้ นั้น มีความเห็นว่า ควรตั้งคณะทำงานเพื่อ

พัฒนารูปแบบการออกข้อสอบให้เหมาะสม ครูสามารถดึงข้อมูลข้อสอบวิชาต่างๆที่มีในคลังข้อสอบจาก web site ของเขตพื้นที่มาใช้ประโยชน์ได้ ควรพัฒนาองค์ความรู้ในการออกข้อสอบให้กับคุณครูผู้สอน ซึ่งตรงกับ ชนิด บุญชูศรี (2548) จากการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการและสามารถสร้างเครื่องมือในการวัดได้ถูกต้อง และได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการประเมินผลตามสภาพจริงได้ถูกต้อง

2.4 ด้านการสนับสนุนจากทางโรงเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยีมีความเห็นว่าครูสามารถค้นหาแหล่งข้อมูลอาจหาได้จากแหล่งวิทยากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีทางการค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ในโลกออนไลน์ ต้องพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล และทำความเข้าใจกับครูในการประเมินผลเด็กที่มีความต้องการพิเศษและท้ายที่สุดต้องนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เมื่อพิจารณาตามบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทุกคนต้องเห็นความสำคัญของเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยไม่เพิกเฉย และไม่ควรถือว่าการที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมอยู่ในห้องเรียนด้วยนั้นเป็นสิ่งที่เพิ่มภาระให้กับครูหรือโรงเรียนซึ่งเด็กควรจะได้รับ การดูแลส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถมากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เพื่อไม่ให้เด็กเสียเวลาและโอกาสทางการศึกษา โดยแต่ละฝ่ายควรแสดงบทบาทหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถเพื่อร่วมมือกันแก้ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานต้นสังกัด โดยตรงของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ควรสร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน

2. บทบาทของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการ บำบัด ฟื้นฟู ควรเตรียมความพร้อมแก่คนพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้เทคนิคการประเมินตามสภาพจริง การออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้ การหาบุคลากรผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในด้านการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลตามสภาพจริง การจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ทั้งนี้ศูนย์การศึกษาพิเศษต้องนิเทศติดตามผลการดำเนินงานร่วมกับเขตเขตพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบและช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

3. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุดส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้ในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยตรงควรดำเนินการอย่างชัดเจน มีทัศนคติเชิงบวก มีความตระหนัก ต่องานเรียนร่วมพร้อมทั้งประสานความร่วมมือทำงานร่วมกับนักวิชาชีพสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับความพิการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน

4. บทบาทของครูผู้สอน

ครูผู้สอนควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในงานการศึกษาพิเศษอย่างถ่องแท้เพราะงานการศึกษาพิเศษมีความละเอียดอ่อนในเรื่องของการดูแลช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคลจึงมีความโดดเด่นทันสมัย โดยเฉพาะด้านการประเมินผลซึ่งเป็นการประเมินความสามารถจริงในปัจจุบัน ดังนั้นครูจึงควรศึกษาให้เกิดความชำนาญเป็นพิเศษ และทำหน้าที่ประสานงานกับบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดเตรียมเอกสารที่จำเป็นกับตัวเด็ก ทั้งเอกสารทางการแพทย์ เอกสารทางการศึกษา เอกสารในเรื่องการรับความช่วยเหลือจากสวัสดิการสังคม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาเทคนิคในการประเมินตามสภาพจริงสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
2. การพัฒนารูปแบบการออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
3. แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินตามสภาพจริงของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
4. แนวทางการจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- ชนิด บุญชูสร. (2548). การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโรงเรียนเชียงเครือวิทยาคมอำเภอเมืองกาฬสินธุ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาญ ชมชื่น. (2547). การพัฒนาบุคลากรด้านการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงโรงเรียนบ้านหนองเม็กพิทย อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทัศนีย์ สิงหวงค์. (2547). การพัฒนาครูเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคายเขต2 อำเภอโพนพิสัยจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิมิตร ฤทธิ์ไธสง. (2547). การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโรงเรียนสตรีชัยภูมิ 2 อำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประสาน กันตัง. (2551). ปัญหาในการประเมินตามสภาพจริงของครูคณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่3และ4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). รายงานการวิจัยการประเมินการเรียนรู้: ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์.
- สนอง ชารมมาตย์. (2549). การพัฒนาบุคลากรด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง โรงเรียนบ้านดงเมืองจอก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.